

یادداشت

نیازالکاظمی به برقراری روابط گسترده با ایران

جعفر قنادباری

تحلیلگرمسائل غرب آسیا

یا بلندمدت آنها را مورد بررسی قرار داد. بخشی از این تعاملات در حـوزه برنامه‌های کوتاه‌مدت است.

یکی از این موضوعات بحث اربعین و حضور زائران ایرانی در این راهپیمایی میلیونی است. پیاده‌روی اربعین جنبه‌های مختلف مذهبی، فرهنگی، تروریستی، تجاری و اقتصادی و... دارد و طبعا بحث و گفت‌وگو میان مقامات دو کشور در برگزاری هرچه بهتر این مراسم، حتما موثر خواهد بود.

بخش دیگر از تعاملات میان ایران و عراق جزو اهداف بلندمدت است. حضور آمریکایی‌ها در عراق، همچنان یکی از عوامل ناراضیاتی مردم این کشور و همچنین ایران است و بعد از فرار آنها از افغانستان، طبیعی است که این انتظار نیز وجود دارد که آمریکا‌یها هرچه سریع‌تر از عراق خارج شوند. ازاین روگمان می‌کنم که یکی از محورهای گفت‌وگو میان مقامات دو کشور، پیرامون این موضوع است.

مصور دیگر مربوط به حوزه تامین منابع انرژی از سوی عراق است. این کشور نیازمند تامین برق و گاز است و ایران در این زمینه می‌تواند کمک‌های زیادی به عراق کند.

از سویی دیگر احداث خطوط ریلی هم یکی دیگر از موضوعاتی است که ایران می‌تواند در این زمینه همکاری لازم را با عراق بکند. همکاری‌های عمرانی از دیگر جنبه‌های همکاری میان دو کشور است و انتظار این است که در گفت‌وگو میان مقامات ایران و عراق، به این موضوع هم پرداخته شود.

طی چندسال اخیررقیای تجاری واقتصادی ایران تلاش زیادی کردند که با حضور هرچه بیشتر خود در بازارهای عراق، عرصه را بر بازرگانان و تاجران ایرانی تنگ کنند. اما به دلایل مختلف هنوز از امتیازات لازم در این عرصه برخوردار نیستند.

موضوع اشتراکات فرهنگی میان دوکشور ایران و عراق و همچنین ارزان بودن کالاهای ایران در این کشور، مقبولیت و مرغوبیت برخی از تولیدات ایران مثل فرش و کاشی و... و حمل و نقل آسان از جمله امتیازات ایران برای برقراری تعاملات بهتر با طرف عراقی است.

در نقطه مقابل، عربستان قرار دارد که سابقه ایجاد داعش را داشته و مردم عراق خاطرات بسیار تلخی از این گروه تروریست دارند. ترکیه هم با توجه به دست‌اندازی‌هایی که به شمال عراق داشته، در نظر مردم عراق از مقبولیت بالایی برخوردار نیست.

واقعیت آن است که در شرایط اقتصادی فعلی عراق، حضور الکاظمی در ایران می‌تواند زمینه را برای تقویت روابط تجاری و بازرگانی میان دو کشور فراهم آورد و اگر آقای الکاظمی می‌خواهد در حوزه عملکردی خود به موفقیت برسد، برقراری روابط مناسب با ایران می‌تواند این موقعیت را برای او فراهم کند.

سفر الکاظمی از منظر دیگری هم قابل اعتنا است. عراق در آستانه برگزاری انتخابات قرار دارد و طبیعی است که هر دید و بازدید خارجی در نتیجه انتخابات موثر باشد.

از سویی دیگر عراق چند سالی است که به خاطر مشکلات بوجود آمده برای این کشور، در حوزه بین‌المللی و منطقه‌ای نقش فعال و موثری ندارد و طبعا نوع تعاملات این کشور با جمهوری اسلامی ایران با توجه به نگاه مثبت مردم عراق نسبت بهکشورمان، در ارتقای نقش عراق می‌تواند مفید باشد.

این نکته را هم نباید از نظر دور داشت که در حال حاضر برخی از گروه‌های تروریستی از منطقه‌اقلیدمدست بهحرکاتی زده‌اند، از سویی دیگر شاهد برخی تحرکات نیروهای داعشی هستیم و این مساله همزمان با نزدیک شدن بهمراسم راهپیمایی اربعین از حساسیت زیادی برخوردار است.

در چنین شرایطی بسیار محتمل به نظر می‌رسد که موضوع ادامه کمک‌های مستشاری ایران یکی از محورهای گفت‌وگو باشد.

رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان ومديرکل آژانس بین‌المللی روز گذشته دیدار کردند

عکس: فارس

قاضی‌زاده به ریاست بنیاد شهید و امور ایثارگران منصوب شد

رئیس جمهور با صدور حکمی سیدامیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی را به معاونت رئیس‌جمهور و رئیس سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران منصوب کرد.

سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور با صدور حکمی سیدامیرحسین قاضی‌زاده هاشمی را به سمت معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان بنیاد شهید و امور

ایثارگران منصوب کرد.

قاضی‌زاده‌هاشمی متولد۱۳۵۰شهرستان فریمان ودانش‌آموخته‌دکتری تخصصی پزشکی(جراح سر و گردن)، دانشیار دانشگاه علوم‌پزشکی شهیدبهشتی و از جانبازان جنگ تحمیلی است که سابقه چهار دوره نمایندگی مجلس شورای

سفر همزمان نخست‌وزیر عراق و رئیس آژانس بین‌المللی اتمی به کشورمان

بار دیگر موضوع مذاکرات هسته‌ای و منطقه‌ای را داغ کرد

یکشنبه دیپلماتیک تهران

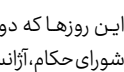
روز گذشته رئیس جدید سازمان انرژی اتمی کشورمان و مدیرکل آژانس

بین‌المللی انرژی اتمی بعد از دو ساعت گفت‌وگو از ادامه مذاکرات فنی در چارچوب پروتکل الحاقی در وین و سپس تهران خبر دادند و به این ترتیب گروهی راهی نشست شورای حکام دروین شد.اما نقطه‌تقاطع تهران باآژانس در روزهای اخیر کجا بود؟

این روزها که دوباره کلیدوازه‌های قطعنامه، شورای حکام آژانس و بازرسان زیاد به‌گوش‌مان می‌خورد، رافانئل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هم روز گذشته به تهران آمد تا داستان تهران و آژانس بار دیگر وارد فاز جدیدی شود. با این‌که دولت روحانی رفته اما هنوز مهم‌ترین میراث او یعنی برجام وجود دارد و مکانیسم‌زیان‌دهی آن همچنان فعال است و کار می‌کند. داستان برجام و مذاکرات وین و آژانس سه مقوله به هم پیوسته‌ای است که طرفین به دنبال حل و فصل آن هستند هرچند به تعبیر دولتمردان جدید این موضوع در عین طولانی شدن، پیچیده نیست، آمریکا از برجام خارج شده و حالا باید به این تعهد بین‌المللی بازگردد. داستان خطی این موضوعات این‌گونه بود که برجام تصویب شد، آمریکا از آن خارج شد، ایران هم سطح تعهدات را کاهش داد، مذاکرات وین برای احیای برجام شکل گرفت اما در ایستگاه ششم متوقف شد و دیگر پیش نرفت، آژانس در رویکردی سیاسی نسبت به کاهش تعهدات ایران اعراض کرد و در تازه‌ترین موضعگیری هم رافائل گروسی مسأله کاهش نظارت‌های آژانس

مریم عاقلی

سیاسی

سفر هیأت آژانس به تهران در آستانه نشست شورای حکام

به هرحال در این وضعیت، تلاش‌های مدیرکل آژانس انرژی اتمی برای سفر به تهران تا قبل از برگزاری نشست شورای حکام جواب داد و گروسی باامداد یکشنبه وارد کشورمان شد و سازمان انرژی اتمی ایران هم اعلام کرد مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در رأس هیأتی به منظور دیدار و گفت‌وگو درخصوص موضوعات همکاری‌های ایران و آژانس، برای سفری یک‌روزه وارد تهران شد و هیأت آژانس مصر یکشنبه نیز به وین بازگشت. درواقع این نخستین سفر گروسی به تهران در دولت سیزدهم و اولین دیداروی بامحمد اسلامی، رئیس‌جدید سازمان انرژی اتمی بود.

گروسی به دنبال گاراتتی!

قبل از ظهر دیروز گروسی، مدیرکل آژانس ابتدا با حضور در محل سازمان انرژی اتمی با محمد اسلامی دیدار و دو ساعت گفت‌وگو کرد. او وقتی به جمع خبرنگاران هم آمد گفت برای من این بازدید بسیار مهم است؛ چون اولین دیدارم بعد از روی کار آمدن دولت جدید در جمهوری

در سفر یک‌روزه نخست‌وزیر عراق به تهران چه مسائلی مطرح شد؟

ایران و عراق در مختصات جدید تحولات منطقه

دنبال کردن روند گفت‌وگوهای میان ایران و عربستان بود که اهمیت ویژه‌ای به آن داد؛ هرچند موضوعاتی مانند صادرات انرژی به عراق، پرونده ترور سردار مقاومت در فرودگاه بغداد، افزایش سهمیه زوار ایرانی برای سفر اربعین وتفاوهات اقتصادی هم از موضوعات اساسی دیگری بود که رسانه‌ها به آن پرداختند و درباره جزئیاتش گمانه‌زنی کردند.

لغو روادید بین ایران و عراق

سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور عصر دیروز پس از دیدار و گفت‌وگو با مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر عراق در نشست مطبوعاتی مشترک باالکاظمی بابیان این‌که نقش‌آفرینی دو کشور در منطقه و جهان و ارتباطات بین‌المللی می‌تواند روی روابط ایران و عراق اثرگذار باشد، گفت: «آنچه در نشست‌های تخصصی بین وزرای محترم مطرح شد و آنچه در نشست بنده و نخست‌وزیر عراق مطرح شد؛ همه در جهت توسعه مناسبات است و تصمیماتی گرفته شد که امیدواریم این تصمیمات سریعاً به اجرا دربیاید.»

وی افزود: «خبر آقای نخست‌وزیر عراق برای لغو روادید بین دو کشور، خبر خوبی بود و اراده عراق و ایران برای توسعه کریدور ریلی و ارتباط شلمچه با بصره که قرار است با سرعت انجام گیرد، ان‌شاء... با پیگیری ایشان ووزاری مربوطه در ایران و عراق نکته خوبی بود که قرار است انجام شود.» رئیس‌جمهور با بیان این‌که مساله مالی و پولی بین دو کشور از مسائلی است که درمورد آن صحبت شد و قرار است با پیگیری‌هایی‌که

اسلامی ایران است. این به معنای آن است که ایران و آژانس باید با هم کار کرده و همکاری خود را گسترش دهند. اوالبنه براین نکته هم تاکید کرد ظرف کمتر از دو هفته کنفرانس عمومی آژانس در وین برگزار خواهدشد و این یکی از رویدادهای مهم هسته‌ای در جهان است. خوشحال شدم از این‌که شنیدم آقای اسلامی سرپرستی هیأت ایرانی را دارد و توافق کردیم ادامه مذاکرات‌مان را در دقترم در وین ادامه دهیم و پس از آن من مجدداً برای گفت‌وگوی سطح بالا با مقامات ایرانی به ایران برمی‌گردم. گروسی همچنین اعلام کرد: خوشحالم گفت‌وگوهای ما برای ادامه عملیات تجهیزات فنی آژانس که بسیار مهم است و این یک گارانتی مهم برای آژانس و جهان است، نتیجه سازنده داشت.

البته این اظهارات درحالی مطرح می‌شود که رئیس‌جمهور برخورد غیرسازنده در آژانس انرژی اتمی را مغل مذاکرات عنوان کرد و نماینده ایران در آژانس هم تاکید کرده‌بود: آژانس و نهادهای سیاستگذار آن نمی‌توانند خود را از سرنوشت تفاهم هسته‌ای جدا کنند.

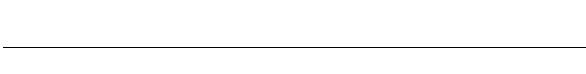
خبر اسلامی از تعویض کارت‌های حافظه دوربین‌های نظارتی بعد از توافق

روایتگر دیگر این دیدار محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی و معاون رئیس‌جمهور بود که درباره جزئیات آن اعلام کرد.کل مسائل فیمابین اساسا فنی است و مسائل سیاسی هیچ‌گونه جایگاهی در روابط ما نخواهدداشت؛ از این رو تفاهم کردیم در اجلاس آینده آژانس شرکت کنیم و در حاشیه اجلاس مذاکرات خودمان را ادامه دهیم. او درباره جزئیات این توافق هم گفت: قرار شد مدیرکل آژانس در آینده نزدیک به تهران سفر کرده و در سطوح مختلف مذاکره کنیم. همچنین توافق کردیم برای تعویض کارت‌های حافظه دوربین‌های نظارتی، تیم فنی مربوط بعد از توافق به ایران بیایند و بتوانند اقدامات فنی را که باید برای دوربین‌ها لحاظ شود، انجام دهند. همچنین کارهای مربوط به کارت‌های حافظه که طبق روال پادمان در ایران نگهداری و پلمب می‌شوند، انجام پذیرد و کارت‌های جدید حافظه در دوربین‌ها نصب شود که البته روال جاری و طبیعی در سیستم نظارتی آژانس است. آنچه اهمیت دارد اعتمادسازی است.

صدور بیانیه مشترک و اجازه جدید به بازرسان آژانس

پس از این دیدارها بیانیه مشترکی هم از سوی تهران و آژانس صادر و در آن اعلام شد طرفین، روح همکاری و اعتماد متقابل و اهمیت تداوم آن و همچنین ضرورت رسیدگی به موضوعات فیمابین در فضای سازنده و منحصراف فنی را

اسلامی، نایب رئیسی مجلس، ریاست دانشگاه علوم پزشکی سمنان و معاونت بهداشت و درمان بنیاد جانبازان خراسان را در کارنامه مدیریتی خود دارد. همچنین نمایندگان مجلس شورای اسلامی با استعفا ی امیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی از نمایندگی موافقت کردند.

مورد یادآوری و تاکید مجدد قرار دادند و در چارچوب تعاملات و همکاری‌های موجود، طرفین تصمیم گرفتند دیدارهای متقابل را در سطوح مرتبط تداوم دهند. بر همین اساس، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در حاشیه کنفرانس عمومی آژانس با مدیرکل دیدار خواهند کرد و مدیرکل نیز در آینده نزدیک به تهران سفر می‌کند تا با هدف تقویت همکاری‌های بین ایران و آژانس در حوزه‌های مختلف و بحث در خصوص موضوعات فعلی مورد علاقه متقابل، با دولت جمهوری اسلامی ایران مشورت‌های سطح بالا داشته‌باشد. به بازرسان آژانس اجازه داده می‌شود نسبت به سرویس فنی تجهیزات نظارتی مشخص شده و جایگزینی کارت‌های حافظه آنها که تحت مهر و موم مشترک در ایران نگهداری خواهند شد، اقدام کنند. چگونگی و زمان انجام این اقدام، مورد توافق دو طرف قرار گرفت.

روسیه: شورای حکام آژانس از نتیجه سفر گروسی به تهران استقبال می‌کند

میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی هم به سفر گروسی به تهران و بیانیه مشترک ایران و آژانس واکنش نشان داد و گفت: سفر رافائل گروسی، مدیرکل آژانس به تهران موفق بود. تبریک به مدیرکل ایران و ایران. شکی نیست که اعضای شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در نشست خود که روز دوشنبه (امروز) آغاز می‌شود، از این دیدار و نتایج آن استقبال خواهند کرد.

سعید خطیب‌زاده، سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره سفر گروسی به تهران گفته‌بود برخی کشورها تلاش کردند موضوعات فنی بین ایران و آژانس را سیاسی کنند اما مسیری که ایران همواره به آژانس توصیه و آن را پیگیری کرده ، همکاری در بستر فنی و حرفه‌ای است. او درباره نشست پیش روی شورای حکام آژانس هم گفت: امیدوارم شورای حکام تحت تأثیر برخی فشارها اقدامی را صورت ندهد که مسیر همکاری معمول ایران و آژانس تخریب شود. بدیهی است وظایف ذاتی آژانس الزام جدی برای آن دارد که درگیر مسائل سیاسی نشود.

به هرحال با توجه به نتایج سفر گروسی بعید است آمریکایی‌ها بتوانند همان اجماع گذشته را علیه ایران در شورای حکام ایجاد کنند، ضمن این‌که رابرت مالی، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران و عضو ارشد هیات مذاکراتی آمریکا هم از «اهمیت بازگشت سریع به برجام» گفته‌بود و در عین حال صدور قطعنامه و رفتن پرونده ایران به شورای امنیت بدون شک تیر خلاص به برجام است؛ حالا باید دید آیا غرب به دنبال اتمام برجام است یا می‌خواهد به دلیل تحولات منطقه زودتر این قرارداد را احیا کند؟

ادامه دهند. بعد از این تحولات، بن‌سلمان به عراق آمد و مذاکرات جدی را با سران عراق درپیش گرفت. محوراصلی این گفت‌وگو هم رابطه با ایران و مساله ادامه تحرکات داعش و سوریه بود. در این گفت‌وگو عربستان امید زیادی دارد که با واسطت عراق تنش میان ایران و عربستان تا حدود زیادی کاهش پیدا کند. بقینا یکی از محورهای مورد بحث الکاظمی با مقامات ایرانی در این گفت‌وگوها موضوع میانجیگری میان تهران و ریاض است.» منصوری یادآور شد: «نکته دیگر این است که آمریکا در ادامه سیاست جدید خود ظاهراً اعلام کرده‌کار چندانی به روابط اقتصادی بغداد و تهران ندارد، از این رو که الکاظمی موقع ورود به تهران چند وزیر اقتصادی را با خود همراه کرده است و در این گفت‌وگوها ارتقای روابط اقتصادی میان تهران و بغداد مدنظر خواهد بود.»

به گفته‌وی توجه‌به مباحث امنیتی هم از دیگر مسائلی است که با توجه به برخی اقدامات تورپرستی در خاک عراق حائز اهمیت است و جمهوری اسلامی ایران می‌تواند در تامین امنیت همسایه غربی خود موثر باشد.